

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Β' ΤΑΞΗ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

15-03-2026

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. Σύμφωνα με τον αρθρογράφο οι μετανάστες παρουσιάζονται από τα ΜΜΕ ως υπεύθυνοι για τα φαινόμενα βίας και εγκληματικότητας στην Ελλάδα, καθώς η καταγωγή τους θεωρείται συνώνυμο της ενοχής τους. Επίσης, παρουσιάζονται ως υπαίτιοι τόσο για την ανεργία στη χώρα μας, όσο και για τη μείωση των μισθολογικών εισοδημάτων των εργαζόμενων. Τέλος, οι μετανάστες συγκεντρώνουν την προσοχή των ΜΜΕ μόνο όταν ανακλύπτουν προβλήματα σχετικά με τη μετανάστευση, ενώ εκ των προτέρων η χώρα προέλευσής τους και οι ίδιοι αντιμετωπίζονται υποτιμητικά και με προσβλητικό χιούμορ.

[84 λέξεις]

Β1. Η συντάκτρια στηλιτεύει το ρατσισμό που δέχεται ένας Κούρδος μετανάστης στη χώρα μας, ο οποίος βιώνει την αγένεια, την υποτίμηση και την προσβλητική συμπεριφορά εξαιτίας της καταγωγής του. Παράλληλα, επικρίνει και την απάθεια των παρευρισκόμενων στο συμβάν, οι οποίοι, συμπεριλαμβανομένης και της ίδιας, δεν αντιδρούν και δεν υπερασπίζονται τον άνθρωπο αυτό.

[52 λέξεις]

Β2. Τίτλος χωρίς σχόλιο: Ρατσισμός και ΜΜΕ

Τίτλος με σχόλιο: Ο ρατσισμός μέσω του ξενοφοβικού «καθρέφτη» των ΜΜΕ
(Το σχόλιο διατυπώνεται μέσω των εισαγωγικών)

Β3. Το κείμενο διαθέτει πληθώρα στοιχείων προφορικότητας όπως:

- απλό λεξιλόγιο: *μπιχλιμπίδια, σουξέ, ρημάδι*
- παροιμιακές φράσεις, λαϊκές διατυπώσεις: *Ό,τι φανεί στον τρελοστεφανή*
- διαλογικό στοιχείο: εμφανές με τη χρήση της παύλας:
  - Καλημέρα σας!
  - Καλημέρα. Σε τι μπορώ να σας εξυπηρετήσω;
- σημεία στίξης:
θαυμαστικό που εκφράζει έντονη έκπληξη: *Να περιμένεις!*
αποσιωπητικά που επιτρέπουν στον αναγνώστη να προβληματιστεί περαιτέρω:
ανεπαισθήτως...
- μικροπερίοδος λόγος: *Προσηνής ο υπάλληλος. Χαμογελαστός. Ευγενέστατος. Παίρνει τα χρήματα. Δίνει ρέστα. Κόβει απόδειξη.*
- Διάφορα παρενθετικού τύπου σχόλια, που αποσαφηνίζουν την πρόθεση του συντάκτη: *Μονάχα – όταν δεν κοιτάζουνε οι άλλοι – του χαμογελώ. Ανεπαισθήτως.*

Η προφορικότητα καθιστά τον λόγο πιο εύληπτο και το ύφος άμεσο, προσωπικό και οικείο. Προσδίδει αμεσότητα στην επικοινωνία με τον αναγνώστη, του προκαλεί την επιθυμία να διαβάσει το κείμενο, γιατί του κεντρίζει το ενδιαφέρον και αισθάνεται ότι τον αφορά.

B4.

«σε βάρος μας»: αυτούσια μεταφορά λεγομένων τρίτου

«κανονικές»: μεταφορικό κι ειρωνικό σχόλιο

(ή και πλήρως): δευτερεύουσα πληροφορία, η οποία λειτουργεί ως σχόλιο και περιέχει επιπρόσθετο περιεχόμενο.

B5.

α. γιατί: δηλώνει αιτιολόγηση (αιτιολογεί την άποψη ότι οι μετανάστες ευθύνονται για τη μείωση των μισθών των ντόπιων εργαζόμενων) // βέβαια: δηλώνει βεβαιότητα, έμφαση (τονίζει ότι οι δημοσιογράφοι οφείλουν να είναι αντικειμενικοί παρουσιάζοντας και τα μειονεκτήματα που προκύπτουν από την επιλογή να προσληφθεί αλλοδαπό εργατικό προσωπικό)

β. γιατί: επειδή, διότι // βέβαια: φυσικά

Γ1. Το ποιητικό υποκείμενο με ειρωνική διάθεση διακηρύσσει emphaticά την ισότητα όλων των ανθρώπων, ενώ ταυτόχρονα αποκλείει από την «καθολικότητα» αυτή διάφορες κατηγορίες ανθρώπων. Καταγγέλλει τη σύγχρονη στάση πολλών που, ενώ τάσσονται υπέρ της ισότητας όλων, την ίδια στιγμή εκδηλώνουν την υποτιμητική τους στάση προς διάφορες ομάδες ατόμων.

Κειμενικοί δείκτες (ενδεικτικά):

- επανάληψη «όλοι οι άνθρωποι είμαστε ίσοι» και «Έξω..»
- χρήση α΄ πληθυντικού προσώπου
- απουσία σημείων στίξης κατά την παράθεση των ομάδων που εξαιρούνται
- συσσώρευση ουσιαστικών, μετοχών ή επιθέτων για προσδιορισμό ομάδων: οι άστεγοι, οι άνεργοι, οι διψασμένοι, οι μάνες κ.α
- χρήση ερώτησης στο τέλος του ποιήματος με αναφορά στον Προκρούστη

Αποδεκτή κάθε προσωπική άποψη, αρκεί να είναι τεκμηριωμένη.

Γ2. Το ποιητικό υποκείμενο με την επανάληψη της φράσης «Όλοι οι άνθρωποι είμαστε ίσοι» επιδιώκει να δώσει έμφαση και να υπερτονίσει ότι θεωρητικά όλοι υποστηρίζουν την ισότητα μεταξύ των ανθρώπων, αλλά στην πράξη πράττουν το αντίθετο. Κατά συνέπεια, ο αναγνώστης προβληματίζεται για την υποκρισία που διέπει τις σχέσεις των ανθρώπων όσον αφορά το φαινόμενο του ρατσισμού. Παράλληλα, η επανάληψη της φράσης λειτουργεί και συνεκτικά, με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται η καλύτερη κατανόηση του κειμένου.

Δ. Α' ερώτημα: δυσκολίες που αντιμετωπίζει ένας μετανάστης κατά την ενσωμάτωσή του στη χώρα υποδοχής:

- ισοτιμία στη μόρφωση
- εύρεση εργασίας
- αξιοπρεπή διαβίωση
- κοινωνικοποίηση
- εύρεση κατοικίας
- πολιτικοποίηση (ενεργή και ισότιμη συμμετοχή στα κοινά)

Β' ερώτημα: Ποιοι λόγοι ευθύνονται για τη δυσχερή ενσωμάτωση ενός μετανάστη στη χώρα υποδοχής του;

- Η αύξηση της ανεργίας δημιουργεί εχθρότητα ενός τμήματος του πληθυσμού προς τους μετανάστες θεωρώντας τους υπεύθυνους για τα προβλήματά τους.
- Οικονομικά και πολιτικά προβλήματα μιας κοινωνίας (η βία και η εγκληματικότητα δημιουργούν ένταση, η οποία εκτονώνεται πάνω στους ξένους που γίνονται τα εξιλαστήρια θύματα).
- Ηθική εξαχρείωση. Οι άνθρωποι υιοθετούν ρατσιστικές αντιλήψεις προκειμένου να εκμεταλλευτούν τον συνάνθρωπό τους.
- Προκαταλήψεις και στερεότυπα που δημιουργούνται από την οικογένεια, την παράδοση, το εκπαιδευτικό σύστημα και τα ΜΜΕ.

Τις απαντήσεις επιμελήθηκαν οι καθηγητές:

Όλγα Διαμάντη

Κωνσταντίνος Σκουμπόπουλος